

(อม.๓๔)

คำพิพากษา

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๔๒/๒๕๖๗

คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๑๕/๒๕๖๘

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๓๐ เดือน เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๘

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นายสมาน หันบุญญิต ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาซึ่งดำรงตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลขามเปี้ย อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่ง ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา กับขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔ วรรคสอง (๑) และมาตรา ๑๖๗

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

พิเคราะห์คำร้อง ประกอบสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลขามเปี้ย เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ และพ้นจากตำแหน่งวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔

ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินกรณีเข้ารับตำแหน่งแล้ว แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่ง ผู้ร้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบว่ายังไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง และให้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ โดยวิธีการทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปยังที่อยู่ผู้ถูกกล่าวหาตามฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎร ปรากฏชื่อ “บุญสง” เกี่ยวพันกับผู้ถูกกล่าวหาโดยเป็นคู่สมรส เป็นผู้รับเอกสาร แต่ผู้ถูกกล่าวหาก็ไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายในกำหนดเวลา แต่อย่างใด ผู้ร้องจึงมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาไปรับทราบข้อกล่าวหาเพื่อให้ชี้แจงข้อเท็จจริง ผู้ถูกกล่าวหาได้รับหนังสือดังกล่าวแล้ว แต่ไม่มารับทราบข้อกล่าวหา ต่อมาผู้ร้องจึงมีหนังสือส่งบันทึกแจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ โดยวิธีการทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปยังที่อยู่ผู้ถูกกล่าวหาตามฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎร ปรากฏชื่อ “ธัญรัตน์” เกี่ยวพันกับผู้ถูกกล่าวหาโดยเป็นหลาน เป็นผู้รับเอกสาร เมื่อล่วงพ้นกำหนดสิบห้าวัน นับแต่วันที่ส่งบันทึกแจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบแล้ว ผู้ร้องไม่ได้รับบันทึกการแจ้งข้อกล่าวหาคืน จึงถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบข้อกล่าวหาและไม่ประสงค์จะแก้ข้อกล่าวหา ตามระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ว่าด้วยการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าพนักงานของรัฐ และการดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับการยื่นบัญชี พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๓๘ วรรคสาม

ปัญหาต้องวินิจฉัยมีว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลขามเปี้ย หรือไม่ เห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลขามเปี้ย จึงเป็นรองผู้บริหารท้องถิ่น และเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔ มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะตามที่มีอยู่จริงต่อผู้ร้อง ภายในหกสิบวันนับแต่วันถัดจากวันเข้ารับตำแหน่ง และภายในหกสิบวันนับแต่วันถัดจากวันพ้นจากตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๐๒ (๙) และมาตรา ๑๐๕ ประกอบประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งของ ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๑๐๒ (๙) พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งการยื่นบัญชี

แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเป็นหน้าที่สำคัญที่เจ้าหน้าที่ของรัฐพึงต้องปฏิบัติ อันเป็นมาตรการในการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินเพื่อป้องปรามผู้ใช้อำนาจรัฐโดยมิชอบ การที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ย่อมทำให้ผู้ร้องมีเหตุขัดข้องในการตรวจสอบความมีอยู่ของทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกกล่าวหาและคู่สมรส ทั้งผู้ถูกกล่าวหาเคยยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่งแล้ว ย่อมต้องทราบดีว่าตนมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งด้วย แต่ผู้ถูกกล่าวหากลับไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในเวลาที่กฎหมายกำหนดในกรณีพ้นจากตำแหน่ง เมื่อผู้ร้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องอีกครั้งแล้ว ผู้ถูกกล่าวหายังคงเพิกเฉย ตามพฤติการณ์จึงมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่เจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น จึงฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลขามเปี้ย ให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตลอดไป ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ประกอบมาตรา ๑๑๔ วรรคสาม และการกระทำของผู้ถูกกล่าวหายังเป็นความผิดฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลขามเปี้ย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ อีกด้วย

พิพากษาว่า นายสมาน หันบุญญิตี ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลขามเปี้ย อำเภอโศกชัย จังหวัดร้อยเอ็ด ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๑๔ วรรคสอง (๑) ให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตลอดไป ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ประกอบมาตรา ๑๑๔ วรรคสาม กับมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ จำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา

มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกจึงให้รอการลงโทษไว้ มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับ ให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐

นายนพดล คชรินทร์

นายจุมพล ชูวงศ์

นางมาลินี ภู่งศ์ จุลมนต์

นายรังสฤษดิ์ บรรณกิจวิจารณ์

นางสาววรรณดี วิไลรัตน์

นายพัฒนไชย ยอดพุง

นางประทุมพร กำเหนิดฤทธิ์

นายสมเกียรติ ตั้งสกุล

นางอโนชา ชีวีตโสภณ